

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu:	Zemědělství – význam, základní pojmy a zemědělství vyspělých a rozvojových států
Číslo vzdělávacího materiálu:	VY_32_INOVACE_Z.2.08
Autor vzdělávacího materiálu:	PaedDr. Alena Vondráčková
Období, ve kterém byl vzdělávací materiál vytvořen:	1. pololetí školního roku 2013/2014
Vzdělávací oblast:	Člověk a společnost
Vzdělávací obor:	Geografie
Vzdělávací předmět:	Zeměpis
Tematická oblast:	Úvod do světového hospodářství a primér
Ročník, pro který je vzdělávací materiál určen:	4. ročník vyššího gymnázia

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Anotace:	Výukový materiál pro žáky 4. ročníku gymnázia pro předmět zeměpis, slouží pro interaktivní výklad a samostudium a je doplněn několika problémovými úkoly. Další úkoly jsou formulovány v pracovním listě.
Citace použitých zdrojů:	<p>Mirvald, Stanislav a kol. Geografie – socioekonomická část. SPN – pedagogické nakladatelství a. s., 1998. ISBN 80-7235-008-0. s. 39 - 41</p> <p>Bičík, Ivan a kol. Příroda a lidé Země. Nakladatelství České geografické společnosti s. r. o. Praha, 2004. s. 84 - 94</p> <p>Hanus Martin a kol. Školní atlas dnešního světa. 1. vydání. TERRA, s.r.o. a TERRA –KLUB o. p. s., 2011. ISBN 978-80-902282-6-9 http://relax.lidovky.cz/v-usa-zaradili-obezitu-mezichoroby-dbd-zdravi.aspx?c=A130625_155627_ln-zdravi_ape http://www.obezita.cz/obezita/v-cr-a-ve-svete/ http://www.novinky.cz/ekonomika/213594-americkou-ekonomiku-drti-nejenom-krize-ale-i-obezni-zamestnanci.html http://stasek.blog.idnes.cz/c/59602/Podvyziva-a-hladoveni-ve-tretim-svete.html</p>

Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu
Sportovní gymnázium - škola 21. století

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Citace použitých zdrojů:

<http://www.zelenezpravy.cz/ekologicke-zemedelstvi/>
<http://www.zelenezpravy.cz/dopady-ekologickeho-zemedelstvi-na-zivotni-prostredi/>
<http://biospotrebitel.cz/chci-znat-bio/rozdily-bio-x-nebio/krajiny-raz/dopady-intenzivniho-zemedelstvi-na-krajinu>

Vzdělávací materiál vytvořen v rámci projektu
Sportovní gymnázium - škola 21. století

Zemědělství – význam, základní pojmy a zemědělství vyspělých a rozvojových států

Téměř 50% EAO,

ale podíl se bude dále snižovat,

podíl na materiální produkci je méně než 25%

Význam:

vyprodukuje 9/10 potravin (1/10 – rybolov, lov a sběr)

produkce surovin pro průmysl – technické plodiny, vlna, kůže, kosti ...

FAO – Food and Agriculture Organization – program práva jedince na přiměřenou výživu

přesto:

0,5 mld. **akutní hlad** – přímé ohrožení života

1,5 mld. **podvýživa** – malá spotřeba a nesprávné složení – ohrožení zdraví

Fighting Hunger Worldwide

The cost of hunger to developing nations is an estimated US\$450 billion per year.

It takes only 25 US cents for WFP to give a hungry schoolchild a cup of food with all the nutrition needed for the day.

The number of undernourished people worldwide is just under 1 billion – equivalent to the population of North America and Europe combined.

Hunger Map 2011

Kategorie	1	2	3	4	5	
Podvýživení	<5%	5-9%	10-19%	20-34%	≥35%	data nejsou k dispozici
Popis	extrémně nízký	velmi nízký	nízký	vysoký	velmi vysoký	data nejsou k dispozici

Source: The State of Food Insecurity in the World 2010, Food and Agriculture Organization of the United Nations. Please note that the 2010 data in some cases dates back to 2009 as they may not always reflect the present-day situation in individual countries.

© 2011 World Food Programme

The designations employed and the presentation of material in this map do not imply the expression of any opinion whatsoever of WFP concerning the legal or constitutional status of any country, territory or sea area, or concerning the delimitation of frontiers.

* The Line of Control in Jammu and Kashmir agreed on by India and Pakistan is represented approximately by a dotted line. The final status of Jammu and Kashmir has not yet been agreed upon by the parties.

** A dispute exists between the governments of Argentina and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland concerning sovereignty over the Malvinas Islands (Falklands).

1/3 populace problémy s nadměrnou konzumací, nadváhou a obezitou

**Třetina Američanů je nemocná.
V USA zařadili obezitu mezi choroby.**
27. června 2013 7:00 | Lidovky.cz

Obezita je poslední dobou často nazývána jako epidemie 3. tisíciletí. Říká se, že přejídání už zabilo víc lidí než všechny války dohromady.

Počet dospělých trpících obezitou je 10 až 25 % ve většině zemí západní Evropy a 20 – 25 % v některých zemích v Americe. Situace je však mnohem horší ve východní Evropě, kde obezitou trpí 40 % žen, dále ve státech Středozeří a u černých žen v USA. Ještě větší počet obézních je poslední dobou pozorován mezi americkými Indiány, Američany hispánského původu a nejvyšších hodnot dosahují v Melanésii, Mikronésii a Polynésii.

Česká republika se v počtu obézních propracovala na přední místo v celé Evropě. Tento problém skutečně narůstá. 21 % mužů a 31 % žen je obézních. Když sečteme nadváhu a obezitu, vyjde nám u žen alarmující číslo 68 % a u mužů dokonce 72 %.

Odvětví zemědělství:

rostlinná výroba (= rolnictví)

živočišná výroba (= chov hospodářských zvířat)

Zemědělství závisí na:

a) hospodářské úrovni

b) přírodních podmínkách

Podle hospodářské úrovně

Zemědělství ve vyspělých státech

1-5% EAO, přesto **dostatek potravin**, soběstačnost i nadprodukce
až více než 10krát vyšší produktivita – vyšší spotřeba peněz – chemikálií,
energie, mechanizace

agrokomplex

= vše co zabezpečuje zem.a zpracovává zem. produkty

(v USA 2% EAO v zemědělství, ale 20% v agrokomplexu), doprava, obchod
.....

zelená revoluce – používání nejnovějších technologií,
hlavně nově vyšlechtěných odrůd a plemen, ale i hnojiv, ochranných
prostředků, závlah a mechanizace

Zemědělství v rozvojových státech

50 – 90% EAO,

ale nízká produkce pro trh

a chybí potraviny živočišného původu – jsou drahé

(na 1kJ potravin živočišného původu je zkrmeno až 8kJ produkce rostlinného původu)

naturální = samozásobitelské zemědělství

= většinu produkce spotřebovává rodina výrobce

vysoký přirozený přírůstek → **produkce nepokryje nároky na výživu**

zemědělská výroba má v důsledku **nízké produktivity** práce velmi nízkou úroveň a malou výkonnost

monokulturní zemědělství

země jsou závislé na pěstování a vývozu jedné plodiny

dovoz základních potravin

plantážní zemědělství

(americké tropy, Afrika)

Produkce pochutin, technických plodin a a tropického ovoce pro export, výnos pro země, jimž plantáže patří, neřeší problémy výživy rozvojových zemí

závlahové zemědělství

pokročilejší typ, monzunové oblasti Asie, sklizně rýže - terasy

Zvyšování produkce:

Intenzifikací – zvětšování výnosů metodami tzv. zelené revoluce

Extenzifikací – rozšiřováním rozsahu zemědělsky využívaných ploch
(kácením pralesů, rozoráváním stepí, zavlažováním polopouští,
melioracemi mokřadů ...)

ALE:

Extenzivní zemědělství:

na velkých plochách s nízkými vklady práce, hnojiv a dalších chem. prostředků a energií s nízkými výnosy z ha

ale může být i pro zemědělce vysoce efektivní např. prémie Severní Ameriky, pampy Jižní Ameriky, Austrálie, Kazachstán...

Intenzivní zemědělství:

na malých plochách s velkými vklady práce, hnojiv a dalších chem. prostředků a energií s vysokými výnosy z ha, více úrod ročně apod.

např. střední a západní Evropa, SV USA, Japonsko, Indoganžská nížina, údolí Nilu, Jáva, východní Čína ...

Příměstské zemědělství:

vysoká intenzita, produkty podléhající zkáze a náročné na dopravu
zelenina, květiny, mléko, vejce

Typy zemědělství:

rolnictví

pastevectví

smíšené

Zemědělská půda

orná

travnaté plochy – louky a pastviny

trvalé kultury – zahrady, sady, vinice, chmelnice, plantáže

Nové trendy v zemědělství

Ochrana zemědělských výrobců

zvláště EU – cla nebo subvence

Ekozemědělství

Růst významu nevýrobních funkcí:

tvorba krajiny

agroturistika

Úkol: učebnice - Mirvald str. 24 cvičení 1 - 4

KONEC